

Demens & udviklingshæmning

- ❖ At være pårørende til en borger med demens og udviklingshæmning

Indhold

At være pårørende	3
Introduktion til demens.....	3
Symptomer på demens	4
Udredning af demens	4
Inspiration til gode stunder	5
Tal om barndommen	5
Noter.....	6
Noter.....	7
Samarbejde mellem pårørende og tilbud	8

At være pårørende

Det kan være udfordrende at være pårørende til et menneske med demens og udviklingshæmning. Usikkerhed og bekymringer om fremtiden kan opstå, såvel som en følelse af uretfærdighed og sorg.

I Gentofte Kommune prioriterer vi et tæt samarbejde med pårørende og netværk, med fokus på, borgerens trivsel og velvære.

Vi ønsker et tæt samarbejde og ser dig som pårørende som en væsentlig ressource, der spiller en vigtig rolle i borgerens liv.

Det sker med udgangspunkt i borgerens ønsker og samtykke.

I denne pjece kan du kort læse om demens og få eksempler på hvordan vi arbejder med at opspore demens og hvordan du som pårørende kan spille en aktiv og vigtig rolle i den demente borgers liv.

Introduktion til demens

Demens er en diagnose, der skal tages alvorligt.

Demens handler ikke blot om, at man bliver glemsom med alderen. Det er en overordnet betegnelse for en række hjernesygdomme, hvor der på baggrund af nedbrydning af nerveceller sker en svækkelse af ikke bare hukommelsen, men også af sprogfunktion og opfattelsesevne samt en ændring i følelsesliv og personlighed.

I takt med at borgeren bliver ældre, sker der yderligere funktionstab og behovet for hjælp og vejledning øges.

Mennesker med udviklingshæmning bliver i højere grad ramt af demens end resten af befolkningen. Og mennesker med Down syndrom, er i særlig stor risiko for at få demens i en tidlig alder.

Mennesker med udviklingshæmning har ofte ikke selv de kognitive forudsætninger, der skal til for at erkende og reagere på sygdomstegn og forandringer.

Symptomer på demens

Mistanke om demens hos et menneske med udviklingshæmning kan opstå, hvis enten borgerens netværk eller fagpersoner oplever ændret adfærd eller funktionsniveau i form af kognitive symptomer som hukommelsessvækkelse, svækkelse af sproglige færdigheder og svækket orientingssans m.v. hos vedkommende

Udredning af demens

For tidligt at kunne opspore demens hos en borger, benytter vi et særligt vurderingsskema (Trindvold) Vi benytter os af dette, fordi det er tilrettet borgere med udviklingshæmning. Skemaet er et fagligt redskab der screener for tidlige demenstegn hos borgere med udviklingshæmning. Vurderingsskemaet (Trindvold) udfyldes årligt, halvårligt eller hver 3. måned, alt efter behov. For borgere med Downs starter vi med at screene fra de er 30 år, hvor de øvrige borgere bliver screenet fra 40-års alderen.

Vi screener, for at få en statuslinje og løbende at kunne se de små forandringer, der potentielt kan opstå.

Det er ikke altid muligt at få øje på de små forandringer i hverdagen, hvorfor screeningskemaet er et godt hjælpemiddel, der giver os den bedste forudsætning for at kunne støtte borgeren.

Skemaet udfyldes af de fagpersoner der er tæt på borgeren, i samarbejde med borgerens netværk og pårørende.

Vurderingsskemaet (Trinvold) er et vigtigt redskab og medbringes altid til lægesamtaler hos den praktiserende læge eller på hukommelsesklinikken.

Selve demensdiagnosen skal altid stilles af en læge.

Inspiration til gode stunder

Demens er en sygdom, der ændrer det menneske du 'plejer' at kende. Det er som regel de små ting i hverdagen, der gør den store forskel.

Tal om barndommen

Som pårørende eller netværk har du ofte kendt borgeren før demensen indtraf, og ofte igennem mange år, måske siden barndommen.

Og her kan du have en vigtig rolle, med at udforske og dokumentere borgerens livshistorie

Det kan være hyggeligt at vække minder om udflugter og arrangementer fra barndommen. Dette kan blandt andet gøres ved at tale om alle de gode stunder og også ved at finde de gamle fotoalbums frem, og lade billederne vække minderne til live.

Med livshistoriearbejdet sættes der fokus på borgerens ressourcer og evner.

En livshistorie er en fortælling om vigtige begivenheder og foretagender i et menneskes liv, som kan fortælles både gennem billeder, konkrete og erindringer. Livshistorien kan bruges til at skabe indblik i fortiden og fungere som en bro mellem fortid, nutid og fremtid.

Hvis et menneske rammes af demens, er livshistorien et værdifuldt redskab til at hjælpe borgeren med at huske på sig selv og til at hjælpe andre med at forstå, hvem mennesket er.

Noter

Noter

Samarbejde mellem pårørende og tilbud

I Gentofte Kommune har vi et tæt samarbejde med borgerens pårørende og nærmeste netværk, såfremt borgeren ønsker det.

Det vil sige at du som pårørende bl.a. vil blive inviteret med til konsultationer på hukommelsesklinikken.

Du vil også blive inviteret af botilbuddene, til at være med til at gennemgå og udfylde vurderingsskemaet – Trindvold.

Vi har erfaring for, at det er vigtigt at pårørende / netværk, bo og dagtilbud- løbende deler viden omkring iagttagelser hos borgeren, da det giver de bedste muligheder for at støtte og hjælpe borgeren.

Det ligger os på sinde, at du som pårørende skal føle dig involveret og tryk, så vi sammen har fokus på borgerens trivsel og velvære. Har du spørgsmål, så tøv ikke med at kontakte os på tilbuddet.

Social og Handicap
Gentofte Kommune
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund
Gentofte.dk